

використовувати земельні ресурси, запобігати їх деградації, впроваджувати екологічні програми та залучати місцевих жителів до управління громадою. Таким чином, моніторинг земель сприяє не тільки економічному зростанню, але й збереженню природних ресурсів та підвищенню рівня життя у громаді.

Список використаних джерел

1. Мамонов К.А., Канівець О.М., Доброходова О.В., Штерндок Е.С. Моніторинг використання земель на регіональному рівні: теоретичні положення та особливості реалізації./ Комунальне господарство міст: Харків: Харківський національний університет міського господарства ім. О.М. Бекетова. Серія: Технічні науки та архітектура. 2023. Том 6. Вип. 180. С. 103 – 109.
2. Мамонов К.А., Канівець О.М., Величко В.А., Гой В.В., Інструментарій забезпечення землеустрою об'єднаних територіальних громад. Автомобільні дороги і дорожнє будівництво: науковий журнал. Вип. 115, Частина I. Київ, 2024. С. 81-88.
3. Остапенко В. Ю.Г., Технології майбутнього: дрони в сільському господарстві. // URL: <https://agravery.com/uk/posts/author/show?slug=tehnologii-majbutnogo-droni-v-silskomu-gospodarstvi>
4. Основи дистанційного зондування Землі: історія та практичне застосування: навч. посіб./С.О. Довгий, В.І. Лялько, С.М. Бабійчук, Т.Л. Кучма, О.В. Томченко, Л.Я. Юрків. К.: Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2019. 316 с.

ІНВЕНТАРИЗАЦІЯ ЗЕМЕЛЬ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ЗЕМЕЛЬНИМИ РЕСУРСАМИ

Канівець Олена

доктор філософії зі спеціальності
геодезія та землеустрій, доцент

Святець Назар

здобувач вищої освіти
Спеціальність геодезія та землеустрій
Кафедра геодезії та землеустрою
Сумський національний аграрний університет, Україна

Інвентаризація земель це ключовий інструмент для ефективного управління земельними ресурсами. Вона полягає в систематичному зборі, аналізі та оновленні даних про земельні ділянки, їх власників або користувачів, а також фактичне використання землі. Цей процес є основою для розуміння наявних ресурсів, оптимізації їх використання та забезпечення прозорості у сфері земельних відносин. Інвентаризація земель дозволяє виявити ділянки, які використовуються неефективно або взагалі не використовуються, а також такі, що перебувають у тіньовому користуванні без офіційної реєстрації. Це важливо

для державних органів, оскільки забезпечує можливість належного контролю за використанням земельних ресурсів і дозволяє збільшити надходження до бюджету через податки. Ключовою метою інвентаризації є створення точного земельного кадастру - бази даних про всі земельні ділянки. Такий кадастр дає змогу як державним органам, так і приватним особам мати доступ до актуальної інформації про власників, межі, призначення та оцінку земельних ділянок [1].

Інвентаризація земель має низку важливих переваг, які роблять цей процес невід'ємною частиною ефективного управління земельними ресурсами. Зокрема, інвентаризація дозволяє отримати точну інформацію про те, хто і як використовує земельні ділянки. Це сприяє боротьбі з незаконним використанням земель, запобіганню незаконним забудовам, а також допомагає уникнути корупційних схем.

Дає змогу виявлення невикористаних або неефективно використовуваних земельних ділянок та розробити плани щодо їх раціонального використання.

Інвентаризація сприяє коректному нарахуванню земельного податку та інших платежів, що дозволяє підвищити надходження до місцевих та державного бюджетів, що допомагає уникнути втрат доходів через тіньове використання земель. Оновлення та уточнення даних про права власності на земельні ділянки зменшує ризики юридичних конфліктів між власниками або користувачами, що сприяє укріпленню правової бази для подальших операцій із землею.

Інвентаризація земель надає дані, які можуть бути використані для ефективного планування розвитку міст, сіл та регіонів. Вона допомагає визначити потенційні зони для забудови, розширення інфраструктури або створення нових рекреаційних зон. Завдяки оновленню кадастрових даних, державні органи можуть приймати більш обґрунтовані рішення щодо розвитку земель, зонування, захисту природних ресурсів та забезпечення сталого розвитку територій.

Інвентаризація дозволяє виявити земельні ділянки, які можуть бути збережені для екологічних цілей, таких як природоохоронні зони або рекреаційні території. Це сприяє збереженню біорізноманіття та покращенню екологічного стану територій.

Таким чином, інвентаризація земель може допомогти територіальним громадам вирішувати проблеми, пов'язані з управлінням земельними ресурсами, наприклад, при плануванні місцевого розвитку, розподілі земельних ділянок серед населення, залученні інвестицій тощо. Вона не лише забезпечує ефективний контроль за використанням земельних ресурсів, але й створює підґрунтя для сталого економічного розвитку та поліпшення якості життя громадян [2].

Процес інвентаризації земель супроводжується низкою викликів, які можуть ускладнювати його ефективне впровадження. Одним із найбільших викликів є недостатня цифровізація та використання застарілих технологій. У багатьох регіонах цей процес досі здійснюється вручну або з використанням застарілого обладнання, що уповільнює роботу та підвищує ризик помилок. Відсутність сучасних геоінформаційних систем і автоматизованих засобів

управління даними значно ускладнює обробку великої кількості інформації, що негативно впливає на точність результатів.

Крім технологічних перешкод, інвентаризація земель стикається з бюрократичними перепонами та регуляторними складнощами. Тривалі погодження, перевірки та адміністративні процедури можуть затягувати процес, що ускладнює оновлення кадастрових даних та доступ до актуальної інформації. Ці бюрократичні перешкоди можуть сповільнювати роботу і знижувати ефективність усього процесу.

Ще одним значним викликом є корупція та тіньові схеми, які часто супроводжують земельні питання. Непрозорість у розподілі землі, маніпуляції з документами і корупційні дії можуть значно ускладнити проведення чесної інвентаризації. Це знижує довіру до результатів роботи та створює додаткові перешкоди для державних органів. Фінансові обмеження також відіграють важливу роль у процесі інвентаризації земель. Для проведення повного і якісного обліку земельних ресурсів необхідні значні фінансові ресурси. Недостатнє фінансування може уповільнювати цей процес або обмежувати його масштаб, що призводить до неповного обліку та некоректних даних. До цього додається проблема недостатньої кваліфікації персоналу. Інвентаризація земель вимагає участі кваліфікованих фахівців, які можуть працювати з сучасними технологіями та обробляти велику кількість даних. Однак брак підготовлених кадрів або їх недостатня кваліфікація може призводити до помилок і затримок.

Ситуацію ще більше ускладнює суперечливе або відсутнє правове регулювання. Недосконалість законодавства або відсутність чітких правових норм можуть створювати труднощі під час проведення інвентаризації. Це включає проблеми з визначенням меж земельних ділянок, прав власності та користування землею, а також із процедурами реєстрації.

Інвентаризація земель у віддалених або важкодоступних районах може бути додатково ускладнена через погану інфраструктуру, природні перешкоди або відсутність доступу до сучасних технологій. Ці фактори ускладнюють процес збору та верифікації даних, що призводить до неточностей. Не слід забувати і про опір змінам з боку деяких зацікавлених осіб. Власники земель або місцеві органи влади можуть чинити опір інвентаризації через побоювання втратити контроль над ділянками або зменшення доходів від тіньового використання землі. Це створює додаткові бар'єри для успішного проведення цього процесу.

Попри ці виклики, інвентаризація земель залишається ключовим інструментом для ефективного управління земельними ресурсами. Подолання цих перешкод вимагає впровадження сучасних технологій, підвищення прозорості процедур, удосконалення законодавства та забезпечення належного фінансування. Здійснення інвентаризації земель сприятиме поповненню інформаційної бази для внесення інформації до державного земельного кадастру, дозволить врегулювати земельні відносини у правовому руслі, забезпечити раціональне використання земельних ресурсів, та виявити потенційних платників податків за землю, що дозволить поповнити бюджети територіальних громад [3].

Список використаних джерел

1. Про затвердження Порядку проведення інвентаризації земель та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України № 476 від 5 червня 2019 року URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/476-2019-%D0%BF#Text>
2. Переваги які отримують Об'єднані громади від проведення інвентаризації земель. URL: <https://terram.com.ua/inventaryzatsiya-zemel/>
3. Соколов Ю.Г., Наумова К.С., Канівець О.М. Інвентаризація земель: сутність, зміст та значення // Матеріали науково-практичної конференції викладачів, аспірантів та студентів Сумського НАУ (25-28 квітня 2023 р.), м. Суми, 2023. 602 с.

MONITORING OF SURFACE WATER POLLUTION IN THE DNIESTER RIVER WITHIN THE VILLAGE OF NYZHNYIV, TLUMACH COMMUNITY

Mykhailiuk Yuliia

Ph.D. in Technical Sciences, Assistant Professor

Tyemchenko Mariia

Student

Department of Ecology

Ivano-Frankivsk National Technical University of Oil and Gas, Ukraine

The Dniester is a transboundary river, the second largest in Ukraine and the ninth largest in Europe. It is one of Ukraine's key water arteries, and for the Republic of Moldova, it serves as the main waterway. The river flows through six regions of Western Ukraine (Lviv, Ivano-Frankivsk, Ternopil, Chernivtsi, Khmelnytskyi, Vinnytsia), Moldova, and on the plains of the Odesa region, it forms the Dniester estuary, which connects to the sea. In Ukraine, 73% of the Dniester basin's area is located, while in Moldova, it covers 26.4%. [1]

According to the state monitoring program for 2023, a monitoring station has been established on the Dniester River in Nyzhnyiv, located 1083 km from the mouth, in a surface water body from which water is drawn to meet the drinking and domestic needs of the population of Tlumach. [3]

Over the 10-month period of 2023, the presence of certain priority pollutants was detected, with concentrations not exceeding the permissible values as specified in the "Environmental Quality Standards for Assessing the Chemical Status of Surface Water Bodies" from the methodology for classifying surface water bodies into one of the ecological and chemical status classes, as well as for classifying artificial or significantly modified surface water bodies into one of the ecological potential classes of such water bodies:

- Volatile organic compounds: 1,2-dichloroethane, dichloromethane, benzene.
- Heavy metals: nickel. The data on the concentrations of these substances are presented in Tables 1 and 2.